

A.R. q 25

E.G. 456

script. Rom. in quarto

N. 28 T 20 6

X 199-739
294 591

der ia d'janier sten re mer
ken dat vaste wijfica sel
me welke vijfher salue
ab den een cum tribulatier.
Die verle is. Ende eternunc
sleedigte conuincie die late
heit en ghet. Welker v.
glaet hebben al sien teloden
sie leue des iagen endt teg
overt islamit. Enne vte
xx gnaet auf her als alle
zo gaet wesen manc tam
wen salomonis volke temel
salomonis wie een fiaere
hemelschen tempel. Hier in
de chmunt mit zelen vana

er huc is der manige die te zolle in die
werlt die v gheser worden

254

En Drecht ic hie en woren
Durch opghoumen ghezelike
Van godt te voorleven dat ic
Den armen goden waere tot
ten dachet van ic dan in geest
Gestor van die duile gedrekt die
Gebrint huren verachtie salare
Die ad comunitate wort sijn
Latte heeft ic want men gisten
Sal der allen quade wester we
We. Ghe alle ydellige dicht
laren. Ghe verfaken doen aemde
Om chymens tot goede valle
Aleyfeschelike sindt achter ic
Letzen. Ghe den ten heren re
Wijne. Woue wie die recht

Henricus Campis est possessor libri
Hoc tunc non argitur consula queso fidi

Henrichus

Henrichus Campis

Gedruckt:

Amt für Verlagsförderung

Wittenberg

Präfungsbehörde

AB 155452

Henzing Capus

Ulliū Vergi- lii Maronis vita ab Aelio Ti-

berio Donato ut Hermolaus Barbarus. & Janus Parrhasius.
antiqui q̄ exemplaris titulus probant. elegātissime p̄scripta
Alio tñ in loco iam pridē turpissime depravata. Colonie tan-
dem ab Ortwino Gratio integratī p̄rectissime restituta

Ad studiosos Virgilij latinęq; lingue
Ioannis Murmelli Distichon

Andini pulchram vatis cognoscite vitam
Quos duce tam certo musa latina vocat

Ortwini Gratij Colonie bonas litteras
docentis ad eosdem Tetraastichon

Qui mare. qui terras. totum qui possidet orbem
Carmine. & illustrat Palladis vscq; choros
Quē Charites celebrant. qui vatis noīe gaudet
Illiū & vitam noscere quoque iuuet.

Distichon eiusdem

Daphne Maro fronde viret. spes altera Rome
Dicitus. & hoc sacro Tullius ore sonat

Vergilius Maro, parētibus modicis fuit. & p̄cipue patre
Marone, quē qdā opificē figurū, plures magi cuiusdā
viatoris initio mercenariū, mox ob industriā generū
tradiderūt. Quē cū agricultōni, reiqz rustice & gregib⁹ p̄fe-
cisset sacer, syluis coemūdis, & apib⁹ curādis reculā auxit. Na-
tus est Cn. Pompeio magno, & M. Licinio Crasso primū p̄su-
lib⁹. Iduū octobriū die in pago q̄ Andes dr. q̄esta Mātuanon
pcul. nūc aut vulgo Pietula. nūcupatur Pregnans eius mater
Maia quū lōniasset enīxā se laureū ramū, quē p̄tracta terra p̄fe-
stīm cerneret coaluisse. & excreuisse ilico ī spēz mature arboris
referte varijs pomis & floribus. & sequenti luce cū marito rus-
ppinquū petens ex itinere diuertit, atqz insubiecta fossa partu-
leuata est. ¶ Ferūt infantem vt fuit editus: nec euagisse. & adeo
miti vultu fuisse, vt haud dubiā spez p̄sperioris geniture iam
cum indicaret. Et accessit aliud p̄slagū. Siqdem virga populea
more regionis in puerperijs statim loco depacta ita breui coa-
luit. vt multo an̄ satas' populos adequass̄. Que arbor Vergiliū
ex eo dicta atqz p̄scrata est. summa grauidaqz & fetarū religio-
nes suscipiētiū ibi & soluētiū vota. Initia etat̄. hoc ē usqz ad sep-
timum annū Cremonē egit, & decimo septimo anno togam
virilem cepit. ill. illis p̄sulib⁹ iterqz qbus natus erat. Eueniqz vt
eo ipso die Lucreti⁹ poeta decederet, sed Vergilius a Cremona
Mediolanū. & inde paulopost Neapolim trāst̄. vbi cū līris &
grecis & latīnis, vehemētissimā operā dediſſ̄. tādem om̄i cura
om̄iqz studio indulſit medicīne & mathematicis. Quibus reb⁹
quū ante alios eruditior, peritiorqz eēt, se in urbem p̄tulit. Sta-
timqz magistri stabuli equorū Augusti amiciciā nact⁹. multos
variosqz morbos incidētes eq̄s curauit. At August⁹ ipe in mer-
cedē singul̄ dieb⁹ panes Vergilio. vt vni ex stabularijs dari ius-
sit. Interea a Crotoniat̄, pull⁹ eq̄ mire pulchritudinis Cesari do-
no fuit missus, qui om̄iū iudicio spem portendebat virtutis
& celeritatis immense. Hunc quū aspexisset Maro, maḡo sta-
buli dixit natū esse ex morbosa equa, & nec virib⁹ valiturum

L 57

nec celeritate. Idq; verū fuisse inuentū est. qđ quū magister fla
buli Augusto recitasset. duplicari ipsi in mercedē panes iussic.
¶ Quū itē ex Hispania Cesarī Augusto canes dono mitterent.
& parentes eorū. dixit Vergilius & animū celeritatēq; futuram
Quo cognito. mādat iterū Cesar augmentari Vergilio panes
¶ Dubitauit Augustus. Octauij ne filius esset. an alterius. idq;
Maronē aperire posse arbitratus est. qđ a canū & equi naturā. pa
rentesq; cognorat. Amotis igitur procul oñibꝫ arbitris. Ver
giliū in p enitiore parte; domus vocat. & solum rogar an. sciat
quisnā es; & qđ ad felicitādos hoīes facultatē haberet. Noui in
quit Vergilius te Cesarē Augustū & ferme equā cuz dijs im
mortalibus potestatē habere. vt quē vis fœlicem facias. Eo an
imo sum respondit Cesar. vt si verū pro rogatu dixeris. beatū
te fœlicēq; reddā. Vtinā ait Maro interrogāti tibi vera dicere q
am. Tūc Augustus. Putant alij me natū Octauio. qdā suspicā
tur alio me genitū viro. Maro subridēs. facile inquit. si im pū
ne licenterq; que sentio loqui iubes id dicas. Affirmat Cesar iū
reiurando. nullū eius dictū egre se laturū. imo nō nisi donatū
ab eo discessurū. Ad hec oculos oculis Augusti insigens Maro
Facilius ait in ceteris aīalibus qualitates parentū mathemati
cis & philosophia cognosci pñt. in hoīe nequaq; possibile ē. sed
de te p̄iecturā habeo similē veri. vt qđ exercuerit pater tu⁹ scire
possim Attente expectabat August⁹ qdnā diceret. At ille qđ
ego intelligere possum. pistoris fili⁹ es ingt. Obslup uerat cesar
& statim qđ id pacto fieri potuerit aīo voluebat. Interrumpens
Vergilius. Audi ingt. quo pacto id p̄iūcio. Cū quēdā enuncia
rim. p̄dixerim. p̄ qđ intelligi sciri p̄ nō nisi ab eruditissimis sum
misq; viris potuissent. Tu princeps orbis iterū & itē panes in
mercedē dari iussisti. qđ qđē aut pistoris. aut natī pistore officis
um erat. At deinceps. ingt Cesar. nō a pistore s; a rege magna
nimo dona feres Placuit cesari facetia. illumq; plurimi fecit. &
Polioni cōmendauit. Corpore & statura fuit grandi. aquili,
no. colore. facie rusticana. valitudine varia. Nā plerūq; ab sto

A ii.

macho & fauicib⁹ ac dolore capit⁹ laborabat. sanguinē etiā se-
pi⁹ eiecit. cibi vīniq; minimi. Boni ita eū pueros amare p̄puta-
uerūt. vt Socrates Alcibiaden. & Plato suos pueros. Ver⁹ inter
oēs maxie dilexit Cebeten & Alexādr⁹. quē secūda buccolicor⁹
ægloga Alexim appellat. Donatum sibi ab Asinio pollione.
Vtrūq; nō in eruditū dimisit. nā Alexādrū grāmaticū Cebetū
⁹o & poetāq; Vulgatū ē p̄sueuisse eū cū Plotia hieria. S; Asco-
ni⁹ Pedian⁹ affirmat i p̄m postea majorib⁹ natu narrare solitum
Inuitatū qdē se a Vāro ad cōionez mulieris. ver⁹ p̄tinacissime
recusasse. Cetera sane vita & ore & ai o tā pbū suisse p̄stat. vt Ne-
apoli parthenias appellaret vulgo. ac si qn̄ Rome. q̄ rarissime
p̄meabat. viseref. in publico sectātes. demōstrātesq; se subterfu-
gere in pximū tecū. Bona aut̄ cuius dā exulatis offerēte Augu-
sto nō sustinuit accipe. Possedit p̄pe cēties sextertiū ex liberali-
tib⁹ amicor⁹. habuitq; domū Rome in exglijs iuxta hortos
Mecenatis. q̄b⁹ secessu cāpaniq; Sicilięq; plurimū vtereū. Quę:
cūq; ab Augusto peteret. repulsaq; nūq; habuit. Parētib⁹ q̄tānis
aurū ad abūdātē alitū mittebat. q̄s iā grādisamisit. ex qb⁹ pa-
trē ocul' captū. & duos frēs germanos Silonē i p̄ubherē. Flaccū iā
adultū cui⁹ exitū sub noīe Daphnidis defl et Inter cetera studia
(vt sup̄ dixim⁹) medicinę q̄q; ac maxie mathematicę operā des-
dit. Egit & cām vna oīno. nec āpli⁹ q̄b⁹ semel. Sermone tardissi-
mū ac pene idōcto silęz fuisse Melissus tradidit. Poeticā puer-
ad huic auspicat⁹ in Balistā ludimagiſt⁹ ob ifamiā latrocinior⁹
cooptū lapidib⁹ distichon fecit. Mōte sub hoc lapidū regitur
Balista sepult⁹. Nocte die tutū carpe viator iter. Deiñ Cathale-
cton. & Moretū. & Priapeiā. & epigrāmata. & Diras. & Culicem.
quū esset annorum quī indecim. cuius materia talis est. Pa-
stor fatigatus estū. cum sub arbore obdormisset. & serpens ad
illum prōrepereret e palude. culex p̄uolauit atq; inter duo tpa
aculeū fixit pastori. At ille p̄tinuo culicez triuit. & visam ser-
pentē interemit. ac sepulchrum culici statuit. & distichon fecit.
Parue culex pecudū custos tibi tale merēti. Funeris officiū vite

prō munere redit. Scripsit etiā de qua abīgīt ethnā & Copam
Rosetū & de viro bono & te Sic & nō. & mox quum res huma-
nas inchoasset. offensus materia & nominū asperitate. ad bucz
colica trāsijt. maxime vt Asinius pollionē Alpheū. Varum. &
Corneliū Gallū celebraret. qā in distributōne agorę qui post
Philippensem victoriā veteranis triū virorū iuslū trans padū
diuidebant īdēm nē se p̄estitissent. ¶ Deinde Georgica ī ho-
norē mecoenatis edidit. quū sibi vix dum noto opē tulisset ad
uersus Claudij veteranī militis. vel vt alij putāt Arrij centurio-
nis violētiā. a q̄ in altercatōe litis agrarię parū absuit qn occis-
deret. ¶ Nouissime aut̄ Aeneidē aggressus ē. argumētū variū &
multiplex. & q̄ si amboq̄ Homeri carminū īstar. Preterea no-
minib⁹ ac reb⁹ grecis latīnīq̄ p̄mune. & in q̄ qdē maxie īude-
bat. vt Romanę simul vrbis & Augusti origo p̄tinere. ¶ Cum
Georgica scriberet. tradit̄ quotidiē mediatos mane plurimos
ȳsus dictare solitū. ac p̄ totū diē retractādo ad paucissimos re-
digere. nō absurde carmē se vrsę more parere dicens. & lambēdo
demū effingere. Aeneida p̄saica p̄us orōne formatā digestam
q̄ in xij. libros p̄ticulatim p̄ponere īstituit. vt qdaz tradunt.
Alij ei⁹ sententię sunt. vt existimēt. eū si diuti⁹ vixiss. q̄tuor &
viginti libros vsc̄ ad Augusti tpa scriptuę atq̄; alia quidem
p̄cursuę. Augusti ȳo gesta diligētissime executuę q̄ppe q̄ dī
scriberet ne qd̄ ipeditū morareſ qdā īfecta reliqt. Alia leuissi-
mis ȳlib⁹ scripsit. q̄s p̄ locū p̄ tigillis vel tibicinib⁹ īterponia
se dicebat ad sustinēdū op⁹. donec solide colūne aduenirent
¶ Buccolica triēnio Asinij pollionis suasu p̄fecit. Hic trāspada-
nā p̄uīciā regebat. cui⁹ fauore quū veteranis Augusti militib⁹
Cremonētū & Mātuanoꝝ agrī distribueret. suos Vergili⁹ nō
amisit. Facta emī distributōe suos Claudio seu Arrio datos recu-
perauit. Hūc Pollionē maxime amauit Maro. & ab' eo magna
munera tulit. q̄ppe q̄ iuitat⁹ ad cenā. cap̄⁹ pulchritudie & dili-
gētia Alexādri pollionis pueri eū dono accepit. Hui⁹ Polliois
filiū. C. Asiniū Cornelius Gallū oratorē clārꝝ & poetā nō mes-

A ij.

diocē mīro amore dīlexit Vergi. Is trāstulit Euphorionē latī
nū. & libr̄ q̄ttuor. amores suos de Cytheride scripsit. Hic p̄mo
in amicīcia Cesaris Augusti fuit. postea i suscipitōe p̄iuratōis cō
tra illū duc̄t⁹ occīsus ē. Vcr̄ vsl̄ adeo hūc Gallū Vergi. ama
rat. vt q̄rt⁹ Georgica a medio vsl̄ ad finē ei⁹ laudē p̄tineret.
quē postea iubēte Augusto. In Aristei fabulā p̄mutauit q̄ Geor
gica septēnio Neapolī Aeneida p̄tim in Sicilia. p̄tim in Cāpa
nia. xi. ānis p̄fecit. Buccolica eo successu edidit. vt in scena q̄q̄
p̄catores crebra p̄nūciatōe recitarent. At quū Cīcero quo sđā
ȳsus audīss̄. & statim acrī iudicio intellexiss̄. nō cōi vena ediz
tos. iussit ab initio totā æglogā recitari. qua; cū accurate p̄no
rasset in fine ait. Magne spes altera Romę. q̄si ipse lingue latine
spes p̄ma fuiss̄. & Maro futur⁹ eēt sc̄da. q̄ ȳba postea Aeneidi
s̄p̄e inseruit q̄ Georgica reuerso ab actiaca victoria Augusto. at
q̄ reficiēdar̄ vīriū cā Attelle p̄morāti. p̄ ɔtinuū q̄drīduū legit.
suscipiēte Mecenate legēdi vicē q̄tiēs inpellare i p̄e vocis of
fensiōe. Pronūciabat at maxia cū suauitate. & lenocinīs miris
Seneca tradidit luliū Montanū. solitū dicere. iuiolatur se q̄dā
Vergilio. si & vocē poss̄. & os. & hypocrisi⁹. Eos dē em̄ ȳsus eo
p̄nūciāte bñsonare. sine illo iā escere q̄si mutos Aeneidos vix
dū ceptetāta extītit fama. vt sext⁹ p̄pti⁹ nō dubitaret sic p̄dica
re. Cedite Romani sc̄ptores cedite graij. Nec sc̄cio qđ mai⁹ nāscit
Iliadē. August⁹ ȳo quū iā forte expedītōe Cātabrica abess̄. &
supplicib⁹ atq̄ miacib⁹ p̄ iocū līris efflagitaret. vt sibi de geneide
(vt i p̄i⁹ ȳba st̄) v̄l̄ p̄ma carm̄ hypographa. vel q̄dlib̄ colon
mitteret. negauit se factur̄ ȳg. Cui tñ m̄to p̄ p̄fecta demū ma
teria tr̄is oīno libros recitauit. sc̄d̄; videl̄. q̄rtū. & sextū. 8; hūc
p̄cipue ob Octauia q̄ cū recitatōi i teress̄ ad illos defilio suo ȳ
sus Tu Marcell⁹ eris defecisse fert̄. atq̄ egre refocillata dena lester
tia p̄ singlō ȳsu ȳgilio dari iussit. Recitauit & p̄lib⁹. s̄; neq̄ fre
quē & ferme illa de qb⁹ abigebat. q̄ maḡ iudiciū hoīz expiēt
Erotē librariū & libertū ei⁹ exacte iā senectut̄ tradūt referre soli
tū. q̄ndā i recitādo eū duos dimidiatos ȳsus p̄plesse ex tpe Mi

senū Aeolidē (adiecisse) q̄ nō p̄sistior alter. Itē hūc Aere cīere vi/
ros (sīpī calore factatū subiūxisse) mārteq; accēdere cātu, staticq;
sibi imperasse vt vtrūq; volumini ascriberet. Buccolica Geor-
gicaq; emēdauit. Anno x̄o qn̄q gesimo secūdo vt ultimā mā-
nū Aeneidi īponeret, statuit in Greciā & Asiā secedere, triennioq;
ptinuo oēm operā līmationi dare, vt in reliq; vita t̄m p̄hīe va/
caret Sz quū aggressus iter Athenis occurrisset Augusto ab oriē-
te Romā reuertēti, vna cum cēsare redire destinauit. At cū Me-
garā vīcīnū Athenis oppidū visendi gratia peteret, lāguorēna-
ctus ē, quē nō intermissa nauigatio auxit, ita vt grauor in dies
lāndē Brundisiū aduētaret, vbi dieb⁹ paucis obijt decīo kal⁹. Oc-
tobris Cn. plātio. Q. Lucretio S̄ulib⁹, q̄ quū grauari morbo se-
se sentiret, scrinia sepe, & magna iſtātia petinit, crematur⁹ Aenei-
da qb⁹ negat, testamēto p̄buri iussit, vt rē ī emēdatā, ī p̄fectāq;
Verū Tucca & Var⁹ monuerūt id Augustū nō p̄missurū. Tunc
eidē Varo ac sīl Tuccē scripta sub ea p̄ditōe legauit, ne qd ederēt
qd a se editū nō ēt. & X̄sus etiā ī p̄fectos si q̄ erāt relinq̄tēt Volu-
it etiā ei⁹ ossa Neapolim trāfferri, vbi diu & suauissime vixer-
at, ac extrema valitudine hoc ip̄i sibi epithaphiū fecit distichon
Trāslata igit̄ iussu Augusti ei⁹ ossa, put. statuerat, Neapolim fa-
ere, sepultaq; via Puteolana ītra lapidē secūdū, suoq; sepulchro
qd distichon qd fecerat īscriptū ē Mātua me genuit, calabri ra-
puere, tenet nūc Parthenope, cecini, pascua, rura duces. ¶ Here-
des fecit ex dīmidia pte Valeriu Proculū fratrē ex alio patre. Ex
qrta Augustū, ex duodecima Mecenatē, ex reliq. L. Varū, & Plo-
ciū Tuccā q̄ eius Aeneida post obitū, put petiuerat iussu Cesa-
ris emēdarūt. Nā null⁹ om̄ino sn̄ia crematu Aeneis digna vīla-
suit. De q̄ re Sulpiti⁹ Carthaginēsis extāt huiusmodi versus
Iusserat hec rapidis aboleri carmina flammis

Vergilius Phrygiū que cecinere ducē
Tucca vetat Varrusq; simul, tu maxime Cesar

No n̄ sinis, & latie consulis historie
Infelix gemino cecidit prope Pergamos igni

Et pene est alio Troia cremata rogo
¶ Extant & Augusti de ipa eadem re versus plures & clarissimi.
quorū initiu ita est
Ergo ne supremis potuit vox improba verbis
Tam dirū mandare nefas ergo ibit in ignes.
Magnaq; doctiloqui moriet musa Maronis Et paulo post.
Sed legū est seruanda fides supra volūtas
Quod mandat fieriq; iubet parere necesse est
Frangatur potius legū venerāda potestas
Quā tot congestos noctesq; diesq; labores
Hauserit vna dies. Et ea que sequuntur
¶ Nihil igit auctore Augusto Var addidit. qd & Maro pcepae
sūmatim emēdauit. vt q̄ȳlus etiā ip̄fectos. si q̄ erāt. reliqt Hoa
m̄lti mox supplere conati. nō p̄inde valuerūt ob difficultatē.
q̄ oīa fere ap̄d eū hemistichia. p̄ter illū. Quē tibi iā Troia pergit
sensu; vide habere pfectū ¶ Nisi grāmatic audisse se a seniori
bus dicebat Varū duorū libro rū ordinē p̄mutasse. & q̄ tūc sc̄ds
erat. in tertiu locū trāstulisse. etiā primi libri correxisse principi
piū. his versibus demptis
Ille ego qui quondā gracili modulatus auena
Carmen & egressus syluis vicina coegi
Vt q̄uis auido parerent arua colono.
Gratū op̄ agricolis. at nūc horrētia mart. Arma vitūq; cano.
Nec Vergili q̄ columē ligue latie fut. caruit obtrectatorib⁹ In
Buccolicis em̄ duas eglogas. s̄isulissime Paro qdā deridet. &
sic deridēdo īcipit Tityre si toga calda tibi ē q̄ tegmē sagis. Se
q̄ntis Dic mihi Dameta cuiū pec̄an ne latinū. Nō. ver Aego
nis. n̄rī sic rure loquūt Ali⁹ recitāte eo ex Georgicis Nud⁹ ara
sere nudus subiecit. habebis frigora. febrem ¶ Est & aduersus
Aeneida liber Carbili⁹. p̄ctoris titulo Aeneid o mastix. M.
Vipranius cum a Mecoenate suppositum appellabat. noue
cacozelie repertorem. neq; tumidum neq; exilem. sed com
munibus verbis opus illud confcisse. Herennius vitia eius tā
cum contraxit. Perilius Faustinus furtasūt & Q. Octauij Auiti

volumina. qbus annotatur & vnde versus trastulerit Asco
nius Pedian⁹ liqro quē p̄tra obrectatores Vergili⁹ scripsit. pau
ca admodū ei obiecta p̄ponit. & potissimū q̄ nō recte historiā
p̄texuerit. & q̄ pleraq; ab Homero sumperit. s; hoc i;pm criti
sic defēdere assuetū ait. Cur nō illi q̄q; eadē fūta tētarēt. Verū in
tellecturos facilē Herculī clauā. q̄ Homero versu; surripere. &
tū destinasse secedere. vt om̄ia ad satietatē maluolorū decide
ret. ¶ Refert etiā Pedian⁹ benignū cultorēq; oīm bonor; atq; erū
ditōrū fuisse. & vsq; adeo inuidie expertē. vt si qd̄ crudite dictū
inspic̄ret alteri⁹. nō min⁹ gauderet ac si suū fuisset. neminē vitu
perare. laudare bonos. ea humanitatē eē. vt nisi puerlus maxie
ḡsc; illū nō diligeret mō. s; amaret. Nihil p̄pri⁹ habere videbat
ei⁹ bibliotheca nō min⁹ alijs doctis patebat ac sibi. Illudq; Eu
rīpidis antiquū ſepe usurpabat. p̄ munia amicor; eē oīa Quare
coquos om̄is poetas ita adiūctos habuit vt cū inter se plurimū
inuidia arderet illū vna oīs coleret Varus. Tucca. Horati⁹ Gall⁹
Properti⁹ Anser x̄o (qm Antonij p̄tes secut' ē) illū nō obſeruasse
dicit. Cornifici⁹ ob pueram naturā illū nō tulit. ¶ Glorie vero
adeo p̄ceptor fuit. vt quū qdā v̄sus quo dā sibi ascriberet. eaq;
re docti haberet. nō mō egre nō ferebat. imo voluptuosu; id s;
bi erat. ¶ Cū em̄ distichon qd̄ laudē felicitatēq; Augusti cōtine
bat. fecisset. valuisc; nō noīato auctore infixisset. id erat hmōi.
Nocte pluit tota redeūt spectacula mane. Diuī ūm imp̄iū cū
Ioue Cesar habet. Diu q̄ritās Augusti⁹ cuiusnā hi v̄sus eēnt. eorū
auctorē nō inueniebat. Bathyll⁹ vero poeta qdā mediocris tacē
tib⁹ alijs. sibi ascripsit. Quāo brē Donat⁹ honoratusq; a aC̄esare
fuit. qd̄ quo aī oī nō ferēs Vergili⁹. i;ldē valuis affixit q̄ter hoc
p̄ncipiū. Sic vos nō vobis. Postulabat Augusti⁹ vt hi versus cō
pleretur. qd̄ quū fruſtra aliq; conati eēnt Vergili⁹ p̄posito disti
cho sic subiūxit. Hos ego versiculos feti. tulit alter honores. Sic
vos nō vobis nidiſicatis aues. Sic vos non vobis vellera fertis
aues. Sic vos nō vobis meliſicatis apes. Sic vos nō vobis fertis
atra boues. Quo cognito aliq; diu Bathyll⁹ Rome fabula fuic;

Maro & exaltatior. Quū is aliquā Enniū in manu haberet Ver
gili⁹. rogareturq; qdnā faceret. r̄ndit. se aurū colligere de sterco
re Ennij. Habet em̄ poeta illę egregias sentētias sub verbis non
multū ornatis. Inter rogāti. Augusto q̄ pacto ciuitas feliciter
gubernare. Si prudētores (inqt) temorē tenuerint. & boni mal
p̄ponāt. Itēq; optimi suos habeāt honores. nullorū aliorū. In iur
ie q̄c̄fiat. At Mecenas Quid Inqt o Vergili satietatē hoī nō ap
fert. Omniū reꝝ. r̄ndit. aut si situdo aut multitudo stomachū fa
cīt p̄ter intelligere. Itē interrogauit q̄ pacto q̄s altā felicēq; ei⁹ for
eunā seruare p̄t. Cui Maro. Si quāto honore ac diuītīs alijs pre
stātior sit rāto liberalitate & iusticia alios suparenitāt. Solitus
erat dicere. nullā virtutē cōmodiorēē hominī patiētia. ac nul
lā asperā adeo eē fortunā. quā prudēter patiēdo vir fortis non
vincat. Quā sentētiā in qnto Acnei. inseruit. Nata dea q̄ fata tra
hūt. retrahūtq; sequamur. Quicqd erit superāda om̄is fortu
na ferēda ē. Quū qdā ci⁹ amic⁹ Cornificij in eū maledicta &
inimicitias sibi enarraret. Quā putas (inquit) esse huiusce malā
uoletie cām Nā nec; vñc̄ Cornificij offēdi. & eū amo An inqt
Hesiodi sentētie nō meministi. vbi ait architectū architecto. ius
dere. & poētā poete. De malis (inqt) grec⁹ ille icell exit Nā boni
eruditiores amāt. Sz magna cū mea gloria & laude vindictā in
manu habeo Maiore em̄ cura virtuti intēdam. atq; q̄ elegātior
ego siā. eo vehemēti⁹ ip̄e inuidia rūpeſ. Erat Augusto familia
ris Filistus qdā orator. & poēsim mediocriter doct⁹. cui multi
plex variūq; ingenii erat. q̄ omniū oīa dicta reprehendere cona
baī. nō vt verū dignosceret. qđ Socrates facere p̄sueuit. Sz vt erū
ditior videret. hic Vergiliū vbicūq; quenire dabaī. maledictis
salibusq; vexabat. Quare s̄pē illę aut tacibūd⁹ discedebat aut
suffusus pudore tacebat. Verū quū Augusto audiēte elinguē il
lū diceret. & causa; etiā suā s̄i haberet defendere nequire. Tace in
quicrabula. nā hec mea taciturnitas defensorē cauſarū mearuſ
Augusū fecit & Mecenatē. & ea tuba quū volo loq̄r. q̄ vbic̄ &
diutissime audīt. Tu loquacitate nō mō aures hominū. Sz mu

ros rūpīt August⁹ vero Filis tū graui vultu increpauit. Tūc Ma-
ro. si tēpus īq̄t C̄esar tacēdi h̄c sciret. raro loqueret. Tacēdum
em̄ semp̄ ē. n̄isi quū aut taciturnitas tibi noceat. aut oratio alijs
prosit. Nā qui p̄tēdit & an p̄tentionis finis vtilis sit nō nouit.
stultis illū annumerādū sapiētes putāt ¶ Postea yō q̄ August⁹
summa rerū omniū potitus ē. venit in mētem an p̄duceret tyra-
nidē omittere. & omnē potestatē annuis p̄sulibus. & senatū rē
publicā reddere. in qua rediuerse sentētie fuerūt Cōsultos tñ ha-
buit Mecenatē & Agrippā. Agrippa em̄ vtile sibi fore etiā si ho-
nestū nō esset relinq̄re tyrannidē longa oratione p̄tēdit. qđ Me-
cenās dehortari magnopere conabāt. Quare Augusti animus
& hinc ferebat & illinc. Erāt em̄ diuerse sentētie varijs rationib⁹
firmate. Rogauit igit̄ Maronē an p̄ferat p̄uato hominī se in sua
repub. tyrannū facere. Tū ille. Om̄ibus ferme īq̄t rem. pub. oc-
cupantib⁹ molesta īp̄a tyrānts fuit. & ciuibus. quia necesse erat
ppterodīa subditorū. aut eorū iniusticā magna suspitōe. mag-
noq̄ timore viuere. sed si ciues iustū aliquē scirēt quē amarent.
plurimū ciuitati id vtile foret. si in eo vno om̄is potestas esset
Quare si iusticiā (qd modo facis) om̄ibus in futurū. nulla ho-
minū facta cōpositione distribues. dominari te & tibi cōducet
& vrbi. benevolētā em̄ ita omniū habes ut deū te adorēt & cre-
dāt. Eius sententiā sequutus c̄esar. p̄ncipatū tenuit. ¶ Audiuit a
Silone p̄cepta Epicuri. Cui⁹ doctrine sociū habuit Varū. Et q̄
uis diuersorū philosophorū opiniones librī suis inseruisse de-
cīa maxime videat. ip̄e tñ fuit Academicus. Nā Platonis sentē-
tias om̄ibus alijs pretulit.

¶ Finis

¶ Impressum Colonie in officina ipsorū libero-
rū Quentell. Anno domini. M. ccccc. x. xv. Ca-
lendas Iunias.

155

V
nare
28

itum as

eges sol
Danet c
sq; pñs sp ct
m
pccsq g
it itia. cl
co eccl'

Dau

155452

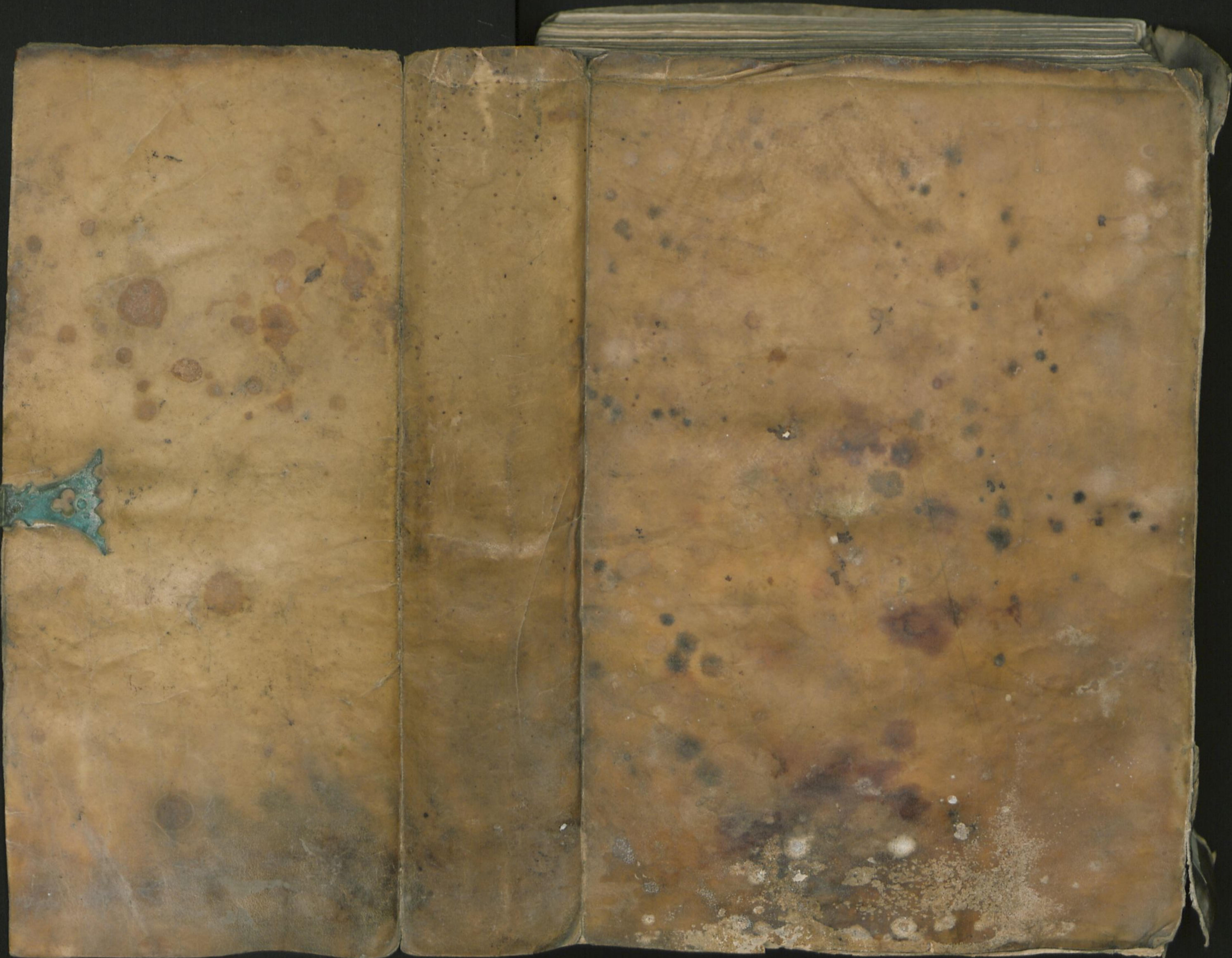
nare
278

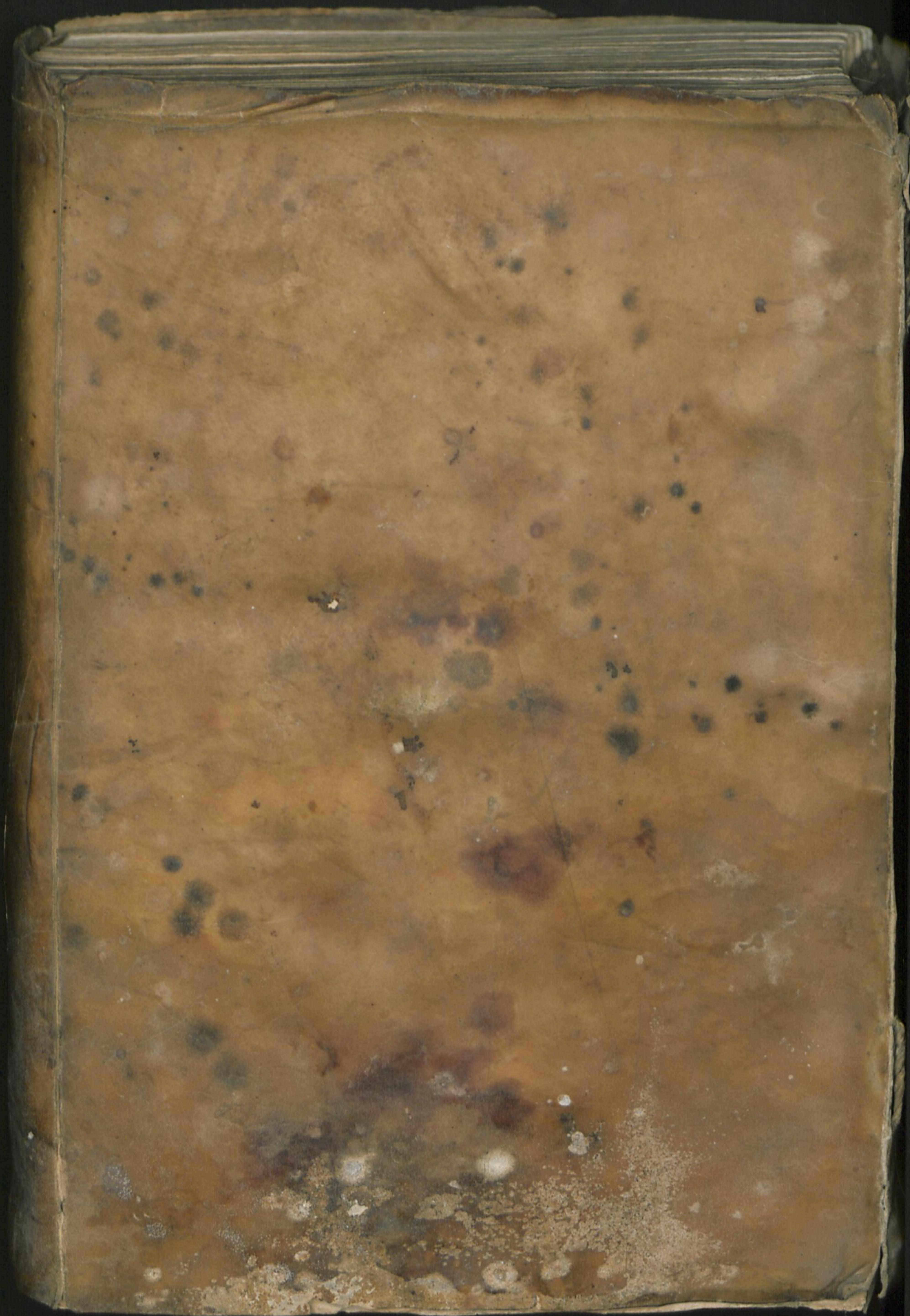
itum as

eges sol
Danete
isq; pñs spct

Pe
n
oit
recl

Dau

Farbkarte #13

Henzon Capit

Ubij Vergi- lij Maronis vita ab Aelio Ti-

berio Donato ut Hermolaus Barbarus. & Janus Parrhasius.
antiquis exemplaris titulus probant. elegatissime scripta
Alio tñ in loco iam prideturpissime depravata. Colonie tan-
dem ab Ortwino Gratio integrati correctissime restituta

Ad studiosos Virgilij latinęq; lingue
Ioannis Murmelli Distichon

Andini pulchram vatis cognoscite vitam
Quos duce tam certo musa latina vocat

Ortwini Gratij Colonie bonas litteras
docentis ad eosdem Tetraстиchon

Qui mare. qui terras. totum qui possidet orbem
Carmine. & illustrat Palladis vscq; choros
Quē Charites celebrant. qui vatis noīe gaudet
Illiū & vitam noscere quoisque iuuet.

Distichon eiusdem

Daphnea Maro fronde viret. spes altera Rome
Dictus. & hoc sacro Tullius ore sonat